

ගෝලීය විරැකියාව මිලියන 200 ඉක්මවා යයි

Global unemployment rises above 200 million

මයික් හෙඩ් විසිනි
2014 ජනවාරි 21

2008 දී පුපුරාගිය ආර්ථික අර්බුදයේ ගැඹුරුවන බලපෑම් විදහා දක්වමින්, එක්සත් ජාතීන්ගේ ඒජන්සියක් වන ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය (අයිඑල් ඕ) පවසන පරිදි, පසුගිය වසරේදී ලොව පුරා නිල වශයෙන් පිලිගත් රැකියා විරහිතයින්ගේ සංඛ්‍යාව පලමු වතාවට මිලියන 200 ය ඉක්මවා ගොස් තිබේ.

අද දින නිකුත් කෙරුණු වාර්ෂික “ගෝලීය රැකියා ප්‍රවණතා” වාර්තාව තුළ අයිඑල්ඕ ව පවසන්නේ, එක් වසරක් තුළ මිලියන 5ක් තරම් වැඩි වෙමින් ගොස්, 2013දී තක්සේරුගත සේවා වියුක්තිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව මිලියන 201.8ක් වී ඇති බව ය. 2009 දී වාර්තාගතවූ මිලියන 198 වඩා මෙය ඉහළ අගයක් ගෙන තිබේ.

වයස 15-24 අතර මිලියන 74.5ක් වන තරුණයින්, 2013 වසර තුළ විශාලතම විරැකියා ගොදුරු බවට පත්ව ඇති අතර එය 700,000ක් තරම් ප්‍රමාණයකින් ඉහළ යාමකි. 2013 තරුණ සේවා නියුක්තිය 2007ට වඩා මිලියන 37.1 කින් විශ්මයජනක ලෙස අඩුවී ඇත.

මෙය ලෝක ධනවාදයට එල්ලවූ නින්දිත වෝදනා පත්‍රයකි. මූල්‍ය කඩා වැටීමෙන් 5ස් වසරක් ඉක්මයද්දී තරුණ විරැකියා අනුපාතය සියයට 13.1 දක්වා ඉහළ ගොසිනි. මෙය “ඓතිහාසික ඉහළ යාමකි.” එය සමස්ත ශ්‍රම බලකායේ අනුපාතය වන සියයට 6.1 මෙන් දෙගුණයක් වන අතර වැඩිහිටි අනුපාතය වන සියයට 4.6 මෙන් තුන් ගුණයකට ආසන්න වෙයි.

බරපතලම විරැකියා ගැටලුව ඇත්තේ, නොවැම්බරයේ දී පිට පිට 8 වන මාසයට ක් රැකියා විරහිත ජන අනුපාතය වාර්තාගත සියයට 12.1 මට්ටමේ පවතින යුරෝ කලාපයෙහිය. සියයට 12.2 ක විරැකියා අනුපාතයක් සහිත උතුරු අප්‍රිකාව දැඩි ලෙසම බැට කෑ කලාපය ලෙස තවදුරටත් පවතිද්දී, සියයට 10.9ක් වන මැද පෙරදිග එය පසු පස සිටී. සියයට 8.6ක් වන උතුරු ඇමෙරිකාව සහ අනෙකුත් සංවර්ධිත රටවල් ඉන් අනතුරුව පෙළ ගැසේ.

විරැකියා සහනාධාර අහිමි කරන ලද හෝ සතියකට පැය කීපයක් පමණක් රැකියාවක නියුක්ත අය හෝ රැකියා සෙවීම අතහැර දමා සිටින අය හෝ ඇතුළත් කර නොගන්නා, ඒ ඒ ආන්ඩුවල සංඛ්‍යා ලේඛන පදනම් කරගෙන ඉදිරිපත් කෙරෙන මෙම තත්වය, විරැකියා අනුපාත අඩුකරගත් කරන බව නිසැකය.

නරක් වෙමින් පවතින තත්වය පැහැදිලි කිරීම පිනිස

අයිඑල්ඕ ව, “විරැකියාව දුරලීම” යන වැකි යොදා ගනියි. සංගත ලාභ සහ කොටස් වෙලඳ පොළ මිල ගනන් වේගයෙන් ඉහළ නගින අතරතුර ඔවුහු, අඩුතරමින් ඉදිරි වසර හතර පුරාවට ද මීට වැඩි විරැකියා අනුපාතයන් පැවතිය හැකි බවට පවා අනතුරු ඇඟවූහ. ලොව වටා ආන්ඩු ක්‍රියාවට නගන, “ප්‍රකෘතිය” පිලිබඳ මිත්‍යාව මෙම පුරෝකතන වලින් තවදුරටත් එලිදරව් වෙයි.

“සෑම විටම පමණ ඉක්මවා සුභවාදී” වන ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය, 2013 සියයට 2.9 සිට 2014 සියයට 3.6 දක්වා ඉහළ යාමක් පිලිබඳ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ පෙර දැකීම් මත පදනම්ව පවා විරැකියාව, 2018දී මිලියන 215ක් තරම් විය හැකි බව අයිඑල්ඕ ව පැවසීය. කෙසේ වෙතත්, “යළි වතාවක් තීරසාර ආර්ථික සුවපත් වීමක් උදා නොවූන හොත්” එය මිලියන 220ක් වනු ඇත.

ලෝක මූල්‍ය වෙලඳපොළ උත්පාතය ද කම්කරුවන් මුහුණදී සිටින තත්වය වඩ වඩා අයහපත් අතට හැරීම ද අතර දැඩි අසමානත්වය අයිඑල්ඕ ව විසින් සටහන් කරනු ලැබ තිබේ. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ගේ රයිඩර් සඳහන් කලේ, සංගත ලාභ ඉහළ ගොස් සරුසාර වසරක් ගැන මූල්‍ය වෙලඳපොළවල් පෙරමග බලා සිටින නමුත් “ව්‍යාපාරිකයන් නිශ්පාදන ධාරිතාවය සහ රැකියා නිර්මාණය වෙනුවෙන් ආයෝජනය කරනවා වෙනුවට මුදල් මත ලැග ගෙන හෝ තමන්ගේම කොටස් යළි මිලදී ගනිමින් සිටී” යනුවෙනි.

මෙම සන්තතීන්, “සමහරවිට තවදුරටත් වඩා ගැඹුරු සමාජ අසහනකාරිත්වයේ බීජ වපුරමින් සිටින්නේය” යි රයිඩර් අනතුරු හැඟවීය. ඔහු මෙසේ සඳහන් කලේ, ලොව පොහොසත්ම පුද්ගලයන් 85 දෙනා, දුප්පත්ම මිනිසුන් බිලියන 3.5 ක් නැත්නම් ලොව ජනගහනයෙන් අඩක් තරම් පිරිසක් සතු ධනය හා සමාන ධනයක් සතුකරගෙන සිටින බවට පලවූ ඔක්ස්ෆර්ම් වාර්තාවකින් අනතුරුවය.

රටවල් 47ක ප්‍රසිද්ධියේ ගනුදෙනු කරන කොටස් ව්‍යාපාර 72,00ක් ගැන වාර්තා සකසන FTSE ගෝලීය සමස්ත දර්ශකයෙන් අයිඑල්ඕ ව උද්ධෘත ගෙනහැර දක්වයි. පසුගිය වසරේ දෙසැම්බර් මැද භාගය වන විට දර්ශකය සියයට 18ක වර්ධනයක් ලබා ගත් අතර 2009 මාර්තු වේ අවමය සටහන් කල තැන් පටන් එහි වර්ධනය සියයට 158 ඉක්මවා යයි. එහෙත් සංගත, රැකියා වල

වියදමෙන් සිය කොටස් හිමියන්ට ලාභ බෙදද්දී, විරැකියාව ඉහල යන අතර ආන්ඩු, සාගත වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම දිගටම කරගෙන යයි.

ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් රැකියා වෙලඳපොල “දැඩි ලෙස බාදනය වී” තිබේ යයි අයිඑල්ඕ ව පවසයි. 2013 දී ලොව පුරා රැකියා අවස්ථා වර්ධනය වූයේ සියයට 1.4 කින් වන මිලියන 40ක සොව්වම් ප්‍රමාණයකිනි. වසරක් ගානේ ශ්‍රම වෙලඳ පොලට එකතුවීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින මිලියන 42.6ක් ජනයාගේ ඉල්ලුම සමග පැහීමට එයට කිසිසේත්ම නොහැකි විය. “ප්‍රතිඵලය ලෙස, අර්බුදයට පෙරාතුව යුගයේ රැකියා අහිමිවීම හා සසඳන කල ගෝලීය රැකියා පරතරය තව තවත් පලල් වෙමින් 2013දී එය මිලියන 62ක් බවට පත් විය.”

රැකියාවල අනාගතය අදුරු සහගතවීම නිසා ශ්‍රම බලකායෙන් ඉවතට වැටී හෝ ඉවත්වී හෝ සිටින තක්සේරුගත මිලියන 23ක “දිරිය සිදු ගත් කම්කරුවන්” නිල විරැකියාවට එකතු විය යුතුය. 2018 වෙද්දී “ලෝක පරතරය මිලියන 81ක් වෙයි: යලි කිසිදු දිනෙක ශ්‍රම වෙලඳ පොලට නො ඒමට ඉඩ ඇති මිලියන 30ක දිරිය සිදු ගත් කම්කරුවන් ද මීට ඇතුළත්ය.”

“අසමාන ගොඩ ඒම” හේතුවෙන් දිගින් දිගටම බැට කන කොටස තරුණයන් වනු ඇත. තරුණ විරැකියා අනුපාතය සියයට 28 කරා නැග තිබෙන මැද පෙරදිග එය වැඩියෙන්ම ඉහල ගිය කලාපය වෙයි. මධ්‍යම සහ ගිනිකොන දිග යුරෝපය, කලින් පැවති සෝවියට් සංගමයට අයත්ව තිබූ රටවල්, නැගෙනහිර සහ අන්තිදිග ආසියාව, පැසිෆික් කලාපය සහ උතුරු අප්‍රිකාව යන මේ සෑම තැනකම සැලකිය යුතු විරැකියා වර්ධනයක් සිදුව තිබේ.

මීට අමතරව, අධ්‍යාපන කටයුතුවල, රැකියාවක හෝ පුහුණුවක නිරත නොවන (නීටි වරු සේ හැඳින්වේ) තරුණ අනුපාතය දිගටම ඉහල යයි. කුර්කියේ එය සියයට 35 ට ආසන්න වන අතර මෙක්සිකෝවේදී සියයට 25 කි. අහිතකරම අනුපාත සමහරක් තිබෙන්නේ යුරෝපයේ ය. ස්පාඤ්ඤයේ, ඉතාලියේ, ග්‍රීසියේ සහ අයර්ලන්තයේ තරුණයන් පස් දෙනෙකුගෙන් එක් අයකුට වඩා වැඩි පිරිසක් නීටි වරු වෙති.

බොහෝ කොටම සමාජ ආරක්ෂනය ට හෝ සෞඛ්‍යය ආරක්ෂනය ට අවකාශ නැති අනාරක්ෂිත, අඩු වැටුප් සහිත රැකියා වලට යාමට බල කෙරී සිටින කම්කරු සංඛ්‍යාව ඉහල යන තත්වයකදී මෙම සංඛ්‍යා ලේඛන යථා තත්වය වසන් කරයි.

අයිඑල්ඕ වට අනුව සමස්ත සේවා නියුක්තිකයින්ගෙන් සියයට 48ක්ම යෙදී සිටින්නේ

“අඩමාන රැකියා” ලෙස හඳුන්වනු ලබන ස්වයං රැකියා හෝ පවුලේ ශ්‍රම දායකත්වයෙන් සිදුකරන වැඩ වල ය. 2012 මිලියන 5.3 ට සහ 2011 මිලියන 3.3 ට සන්සන්දනාත්මකව වැටුප් ලබන රැකියා ප්‍රවණතාවයන් ට ප්‍රතිමුඛව 2013 දී ලොව පුරා අඩමාන රැකියා මිලියන 13.4 කින් ඉහල ගොස් ඇති බව වාර්තාව සඳහන් කරයි.

අයිඑල්ඕ ව විසින් “වැඩ කරන දුගීන්” ලෙස හඳුන්වන කම්කරු පිරිස අඩුවී තිබෙන්නේ, පසුගිය දශකයට වඩා අඩු ඉතා සුලු අනුපාතයකිනි. 2013 දී ලෝක ශ්‍රම බලකායෙන් සියයට 11.9 ක් හෙවත් මිලියන 375ක් දිනකට ඇමෙරිකානු ඩොලර් 1.25 කට අඩු වැටුපකින් දිවි ගෙවූ අතර සියයට 24.7 ක් වූ මිලියන 839කට හිමි වූයේ දිනකට ඩොලර් 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙනි.

“බොහොමයක් දියුණු ආර්ථිකයන් හි විරැකියාව පැවැතීමෙන් යන කාල පරාසය පූර්ව අර්බුද යුගයන්හිදී මෙන් දෙගුණයක් වී තිබේ” යයි අයිඑල්ඕ ව වාර්තා කළේය. රැකියා විරහිත කාල සීමාව ග්‍රීසියේදී මාස 9ක් ද ස්පාඤ්ඤයේදී මාස 8ක් ද වේ. “ආර්ථික ගැටලුවලින් ගැලවීමේ දිරිගන්වන සුලු සලකුණු පෙන්වුම් කරන එක්සත් ජනපදය වැනි රටවල පවා, දිගු කාලීන රැකියා විසුක්තිය මුලු රැකියා අපේක්ෂිතයන් ගෙන් සියයට 40 කටත් වැඩි පිරිසකට බලපා තිබේ.”

වාර්තාව පුරාවටම අයිඑල්ඕ වේ මූලික කනස්සල්ල වන්නේ, ගැඹුරු වන විරැකියාවේ මානුෂික පිරි වැය නොව, ආර්ථික වර්ධනය සහ දේශපාලන අතීතය කෙරෙහි ඉන් ඇති කැරෙන බලපෑම ය. “ප්‍රසාරනය වීමට සහ රැකියා නිර්මාණයට අවශ්‍ය දිරිගැන්වීම්” ඇතිකරන ලෙස ද ආන්ඩු විසින් ක්‍රියාවට නගන “ආක්‍රමනශීලී” කප්පාදු පියවරයන්හි සැර බාල කරන ලෙස ද “ආර්ථික වර්ධනයෙන් කම්කරුවන් ට ලැබෙන පංශුව පහල යාම” ට පිලියම් යොදන ලෙසට ද කෙරෙන බෙලහින ඉල්ලීම් සමගින් වාර්තාව නිමා වෙයි.

අයිඑල්ඕ වේ යෝජිත “සාර්ව ආර්ථික පිලිවෙත් ප්‍රති තුලනය කිරීම” සිදු වුවද එහිම ආකෘති පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ, 2020 වන විට ඉහල ආදායම් ලබන G20 රටවල විරැකියාව පහල යනු ඇත්තේ, මිලියන 200ක් තවදුරටත් විරැකියාවේ තබමින්, සියයට 1.8 කින් පමණක් බවය.

එහෙත් ආර්ථික පිලිවෙත් වල එවන් කිසිදු මෘදු වීමකට ඉඩක් නැත. අයිඑල්ඕ වාර්තාවම සටහන් කරන ආකාරයට, ලොව පුරා පාලක ප්‍රභූන් හා ඔවුන් ගේ ආන්ඩු, ආර්ථික කඩාවැටීමේ බර කම්කරු පන්තිය මත පැටවීමට මාන බලමින් සිටී.